

2026. február | 15. évfolyam 2. szám

CSOPAKI Hírek

Csopak Község közéleti havilapja

Képviselők mondták...

**Városok, Falvak
Szövetségének
találkozója Kőszegen**

Befagyott Balaton

**Farsangi hagyományok
Csopakon**

FEBRUÁRI számunkból

csopak.hu

26|02

Csopak..., ...mert szeretem!

Fotó: Gyarmati Krisztián

Kőkori teleptől a középkori telekig

Régészet a csopaki faluközpont alatt 2024-2025. 1. rész

Csopak, Kultúrház (Kossuth u. 53.)
febr. 17. 17:00

Milyen nyomokat hagytak maguk után Csopak legkorábbi lakosai? Hogyan nézhetett ki egy több mint 7000 éves közösség lakóháza? Milyen melléképületeket emelt háza körül egy középkori család? És vajon mennyiben különbözött a középkori falukép a századfordulós Csopak szerkezetétől? A 2024-2025. évek során két beruházás kapcsán is lehetőség nyílt jelentős régészeti feltárásokat végezni Csopak mai központjában. A Laczkó Dezső Múzeum régészei bepillantást nyertek a falu múltjának soha nem látott rétegeibe. Ezeket a megfigyeléseket foglalja össze röviden egy vetített képes előadás formájában a feltárást vezető régész. A bemutatót színesíti néhány itt előkerült tárgyi emlék is, de az igazi leletmustrára az előadás második felében, egy héttel később, a Laczkó Dezső Múzeumban kerül sor.

Előadó:

dr. Nagy Szabolcs Balázs
régész, osztályvezető

MÚZEUMI SZABADEGYETEM

8200 Veszprém, Erzsébet sétány 1.

Tel.: +36205486325

program@ldm.hu

www.ldm.hu

 VESZPRÉM
LACZKÓ DEZSŐ MÚZEUM

Tisztelt Csupakiak, kedves Olvasó!

Február a farsang időszaka. Mire kézhez veszi a Csupaki Hírek februári számát, már véget is ér ez az átmeneti, felhőtlen szórakozásról, vigasságokról, bálokról szóló időszak.

Remélem, mindenkinek sikerül a maga módján, lehetősége és kedve szerint megélni farsang idejét. Gyerekek számára az óvodai, iskolai farsang jelenthet izgalmas élményt, míg a szülők számára a feladatot a jelmezek kiválasztása, elkészítése.

Sok helyen tartanak bálokat, ami lehet egy olyan alkalom, ahol elengedhetjük magunkat, táncolunk, jókat eszünk-iszunk, de lehet kellemetlen társas kötelesség, ahová csak azért megyünk el, mert úgy érezzük, muszáj, mert elvárják tőlünk.

Február másik kitüntetett napja – különösen az angolszász hagyományokat átvéve – Bálint-nap, amikor a szerelmesek köszöntik egymást. Erre is tekinthetünk úgy, mint egy új divatra, amiből a kereskedelem profitál, de úgy is, mint egy lehetőségre, amikor kifejezhetjük a törődésünket, figyelmünket, szeretetünket a másik felé.

Amikor körülnézek a falumban, az utcákon, a tereken, akkor is dönthetek arról, hogy észreveszem-e a jót és szépet, vagy csak a hibákat keresem.

Rajtunk múlik, a mi döntésünk, hogyan látjuk a világot. Választhatunk, hogy a világ eseményeit, történéseit „milyen szemüvegen keresztül” nézzük. Módunkban áll minden szempontot

végiggondolni, több oldalról is megvizsgálni egy-egy kérdést, és választhatunk, hogyan viszonyulunk hozzá. Választhatjuk az őszinteséget önmagunkkal és a nyitottságot és elfogadást másokkal szemben.

Bár talán ez a legnehezebb feladat. De ha csak néha sikerül megvalósítani, már akkor is szebbek és békésebbek lesznek a mindennapjaink.

*Ambrus Tibor
polgármester*

Tartalom

26|02

- 1** Polgármesteri köszöntő
- 3** A 2026. januári testületi ülésekről jelentjük
- 4-5** Képviselők mondták...
- 6-9** Évértékelők
- 10** Városok, Falvak Szövetségének találkozója Kőszegen
- 11-12** Fogadások év elején
- 13** Meghívók
- 14-16** Rég nem látott tél
- 16** Befagyott Balaton
- 17** Farsangi hagyományok Csepakon
- 18** Nádaratás Csepakon
- 19** Élhető Települések Országos Szövetsége
- 20-21** Reményteljes Boldogasszony hava
- 22** Élményekkel teli évkezdés a bölcsődében
- 23** Látogatás az EZÜST LOVAG birodalmában - vers
- 24-25** Közösség, kultúra, kirándulás
- 26-27** Csepaki mesék: Sári és a téli csillagképek
- 28** Rövid hírek

A 2026. januári testületi ülésekről jelentjük

A Képviselő-testület a 2026. január 14-i rendkívüli ülésén az alábbiakról döntött:

- az önkormányzat a Magyar Falu Program „Önkormányzati tulajdonú ingatlanok fejlesztése, önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódó beszerzések” c. felhívására pályázatot nyújt be a Füredi úti közterületi játszótér felújítására;
- ugyancsak a Magyar Falu Program keretében pályázatot nyújt be a település közvilágításának korszerűsítésére, mely által lehetőség nyílik a régi típusú közvilágítási lámpatestek lecserélésére;
- Az ingatlantulajdonosok által kezdeményezett kerékpárút-nyomvonal módosításával kapcsolatban a Képviselő-testület úgy határozott, hogy leveszi a napirendről a Kerekedi utca – Örkény sétány kiszélesítésének a lehetőségét. Az önkormányzat a CSPK Egyesület által javasolt új nyomvonal vonatkozásában kikéri az érintett ingatlantulajdonosok véleményét.

A Képviselő-testület 2026. január 29-i rendes ülésén az alábbi döntések születtek:

- a testület elfogadta az önkormányzat 2026. évi költségvetéséről szóló rendeletet, melynek megtervezésekor a takarékos és kiegyensúlyozott gazdálkodás folyamatos biztosítása volt a fő szempont;
- a Faluház II. ütem 2. kör közbeszerzési eljárását eredménytelennek nyilvánította, mivel az ajánlattevő által megjelölt összeg jelentősen meghaladta a kivitelezési munkákra megállapított becsült érték összegét. A testület javasolta, hogy az önkor-

mányzat csökkentett műszaki tartalom mellett írjon ki egy újabb közbeszerzést.

- Az önkormányzat a testület döntése alapján – a Balatonfüredi Rendőrkapitányság javaslatára – a Versenyképes Járások Program keretében, pályázati forrásból be kíván szerezni 1 db VIDAR Speed sebességmérő eszközt;
- a strand 2026. évi nyitvatartási idejét a 2026. május 23. – augusztus 30. közötti időszakban határozta meg.

Csopak Község Önkormányzata

INGYENES TŰZIFA A RÁSZORULÓKNAK!

Jeljeze igényét az Önkormányzatnál
Személyesen a földszint 2. irodában,

Telefonon: (87) 799-114

E-mail-en: igazgatas@csopak.hu

Vigyázzunk egymásra a téli időszakban!

Képviselők mondták...

Az új év kezdetén megkérdeztük Csopak önkormányzati képviselőit, hogyan látták az elmúlt évet, milyen eredményeket emelnének ki, illetve hogyan látják a jövőt, mire készülnek a 2026-os évben. Az alábbiakban a képviselők válaszait gyűjtöttük össze.

Aradi Anita

Önkormányzatunk nagy fókuszot fordít pályázatokon való részvételre, így a 2025-ös év eredményei közé sorolom azt is, hogy Csopak több pályázata is pozitív elbírálásban részesült és ezeknek köszönhetően olyan beruházásokhoz kapunk segítséget, mint a 71-es úton kialakítandó kamerarendszer, illetve a közvilágítás korszerűsítése. További pályázatok vannak még elbírálás alatt, így az idei évben is további fejlesztéseket valósíthatunk meg Csopakon. 2025-ben elkezdődtek a tárgyalások egy új testvértelepüléssel, Zdiarral. Ennek köszönhetően iskolásaink már egy csodás sítáborban vehettek részt ott. Kedvező hírek bizonyult a csopaki vasútállomás kapcsán a felelős minisztériumtól kapott információ, mely szerint az „Észak-balatoni vasútállomások építési munkálatai” projekt keretében megújul vasútállomásunk és környezete. P+R parkoló, fedett ke-

rékpártároló, ivókút és fedett utasváró kerül kialakításra, ahová padokat helyeznek el és a jegyautomata is átkerül. A gőzmozdony a jelenlegi helyén marad. A munkálatok megkezdését 2026-ra ígérték, várjuk a visszajelzést a kezdés pontos dátumáról. Minden megkeresésnek örültem a tavalyi év során és remélem, idén is többeknek segíthetek, hogy közelebb kerüljünk egy-egy ügy megoldásához.

Balogh Balázs

Az új közösségi házunk jelentőségéhez szeretnék egy gondolatot hozzáfűzni. Talán sokan nem tudják, hogy a korábbi közösségi házunkat Balatonkövesd falu építette a múlt század harmincas éveinek Klebelsberg programjának keretei közt, állami támogatásból. Ezt az épületet kinőtte Csopak, a max.100 fős befogadóképessége, technikai felszereltsége idejéért. Régi „tartozásunk” tehát egy szép, új, Csopakhoz méltó közösségi ház felépítése. Ennek külső munkálatai 2025 év végére befejeződtek, idén a belső munkákra kerül majd sor.

Ha az előttünk álló kihívások közül kell mondanom egyet, akkor a népesség átalakulását emelném ki. Hiszen a falu lélekszáma száma nő, azonban a gyerekek száma csökken, ami azt jelenti, hogy előre-

gedő település lettünk Ezt a tendenciát az intézményeink is érezni fogják hamarosan, a bölcsőde, óvoda, iskola.

Hodai Zoltán:

Önkormányzati képviselőként 2025-ben a legfontosabb eredménynek azt tartom, hogy a település működése pénzügyileg stabil maradt, miközben több, a mindennapi életminőséget érintő döntést is sikerült előkészíteni és meghozni. Kiemelkedőnek érzem a fejlesztési és pályázati lehetőségek tudatos előkészítését, valamint az intézményi és településüzemeltetési kérdésekben végzett következetes munkát. Az elmúlt év során ugyanakkor jól látható, és érezhető volt, hogy egyes érdekcsoportok, eltérő érdekek erőteljesen próbálnak dominálni a döntéshozatalban. Tapasztalatom szerint a képviselő-testület belső és – igény, lehetőség szerint – külső érdemi vitákkal, több nézőpont alapos mérlegelésével törekedett arra, hogy ezek negatív hatásait csökkentse, és a lehető legjobb, Csopak hosszú távú érdekeit szolgáló javaslatokat, megoldásokat találja meg.

2026 legnagyobb kihívása meglátásom szerint az, hogy az előkészített tervek megvalósítása során továbbra is fennmaradjon ez az egyensúlykereső, felelős döntéshozatal, megőrizve a település értékeit és élhetőségét.

Simon Attiláné:

„A faluház építési projektje folytatódott 2025-ben, az utókor számára elhelyezésre került időkapzula a faluközpontban.

A helyi strand ismét megkapta a Kék Hullám Zászló minősítést, ami a Balaton parti vízminőség és szolgáltatások magas színvonalát jelzi.

Annak ellenére, hogy júliusban egy hirtelen vihar jelentős károkat okozott Csopak több pontján (strandon, közterületeken), gyorsan tudtunk reagálni, ami köszönhető volt az Önkormányzat és civil szervezetek jó együttműködésének.

Csopak képviselő-testülete egyhangúlag úgy döntött, hogy nem alkalmazza a 2025-ös önazonossági törvény adta, betelepülést szabályozó eszközöket (pl. laccím-korlátozás, elővásárlási jog), mely egy tudatos döntés volt a nyitott, befogadó és élhető falú mellett, ezzel a település nyitottságát és ingatlanpi-

aci rugalmasságát hangsúlyozza. A hangsúly nem a tiltáson, hanem a minőségen és a közösségen van.

Tislér Géza:

„Vannak forintban mérhető és forintban nem mérhető eredmények.

Ahogy képviselő társaim is említették, a faluház fejlesztése nagyon fontos mérföldkő Csopak életében. Ez egy igazi forintosítható eredmény. Azt gondolom, hogy – az iskolához hasonlóan – ez is egy emblemikus épület lesz Csopakon. Néhányan aggódalmaskodnak, hogy vajon hogyan töltjük meg funkcióval ezt az épületet, de én nem aggódom. Egy kedves ismerősöm azt mondta, hogy a „csiga is megteremti a saját házát..”. Őszintén bízom abban, hogy erre az épületre is „rátalálnak” majd az őt megillető lehetőségek, funkciók.

Vannak pénzben nem mérhető eredményeink, értékeink, az összetartozásunk, az identitásunk. Jól tükrözi mindezt az a rengeteg közösségi élmény, amit Csopak nyújt. Ráadásul olyan élmények, rendezvények, összejövetelek, amelyeken nem csak Csopakiak vesznek részt. Hogy csak egy példát említsek, az Adventi fénygyújtáson több 100 ember vett részt. Az egyház közösség és a református asszonykör sokat tett a szervezésért, és jó volt megtapasztalni, hogy milyen sokan közreműködtek, eljöttek, ráadásul egy olyan időszakban, ami mindenki a számára a legsűrűbb.

Végül, de nem utolsó sorban nagyon fontosnak tartom azt, ahogyan az önkormányzat „állja a sarat” olyan kritikákkal szemben, amelyek öncélúak, nem vezetnek sehová, nem a konstruktív együttműködés a céljuk, sokkal inkább a destrukció. Igyekszünk ellenállni ezeknek, igyekszünk megvédeni a közösséget ezektől a kezdeményezésektől.”

Varga József

Én egy nagyon egyszerű, ám kevésbé látványos eredményre szeretnék rámutatni. Arra, hogy a gazdasági szempontból jelentős, „pénzt hozó” önkormányzati intézményeinket (strand, apartmanok, kemping) sikerült jól, eredményesen üzemeltetni, gondozni, szépen karbantartani. Sok, mások számára kevésbé látványos munka, erőfeszítés van a sikereik mögött.

Évértékelők

A naptári év fordulóján megkértük a csopaki intézményeket, civil szervezeteket is, hogy a saját működésük szempontjából értékeljék az elmúlt évet. Fontosnak tartjuk, hogy mindenki elmondhassa a gondolatait, mindenki hírt adhasson a tevékenységéről, hogy látható, érzékelhető legyen a működésük, szerepük Csopak közösségének életében.

A következő kérdéseket tettük fel:

Hogyan látják a 2024. évi választások óta eltelt időt?

Mi az az **esemény**, jelentősebb **eredmény**, vagy akár **nehézség**, amelyet kiemelnének ebből az időszakból?

Hogyan értékelik az általuk vezetett **intézmény vagy szervezet munkáját**?

Mit gondolnak Csopak **közösségi életéről**?

Milyenek értékelik – ha van rálátásuk, tapasztalatuk – a civil szervezetek, helyi intézmények és az önkormányzat **együttműködését**?

Milyenek látják a **Csopakról kialakult képet** a közösségen belül és azon kívül?

Hogyan látják a **jövőt**? Mit gondolnak az általuk vezetett intézmény, illetve Csopak jövőjéről? Min változtatnának, mire lenne szükségük? Mi az, amin nem változtatnának, mert rendben van, sikeres?

Az alábbiakban a Csopak-Paloznak Horgászegyesület beszámolóját olvashatják:

A Csopak–Paloznak Horgász Egyesület a 2024. évi tisztújító választásokat követően nem könnyű helyzetben kezdte meg munkáját. A félig sikerült TOP-pályázat komoly anyagi terhet rótt az egyesületre: a 100%-os támogatottságú projekt ellenére közel tízmillió forintos veszteséggel kellett szembenéznünk.

Első és legfontosabb intézkedésünk a kiadások drasztikus csökkentése volt. Ennek eredményeként éves rezsiköltségünk a felére mérséklődött. A pa-

noráma stég átadását követően azonban újabb kihívással szembesültünk, mivel a mederhasználati díj a korábbi háromszorosára emelkedett. Ez szükségessé tette az egyesületi tagdíjak és a kikötési díjak emelését is. A közgyűlés – látva az elnökség erőfeszítéseit a költségek csökkentése és a bevételek növelése érdekében – egyhangúlag támogatta a díj-emeléseket.

Ezzel párhuzamosan megkezdtük kikötőink jogi helyzetének rendezését, ám időközben életbe lépett az új Balaton-parti rendezési terv. Ennek megismerésekor nyilvánvalóvá vált, hogy csónakkikötőink gyakorlatilag megszűnnének, ami Csopakon – de akár a Balaton egészén – a csónakos horgászat végét jelenthetné.

A terv ellen aláírásgyűjtést szerveztünk a Balatoni Horgász Egyesülettel és a Honvéd Horgász Egyesülettel közösen. Kezdeményezésünket Csopak polgármestere is támogatta. A Balaton Térségi Horgász Szövetség szintén mellénk állt, és részt vett az aláírásgyűjtő piknikünkön. A rendezvényen szép számban jelentek meg szimpatizánsok, akik aláírásukkal megerősítettek bennünket abban, hogy jó ügyért dolgozunk.

Az akciót online aláírásgyűjtéssel is kiegészítettük, és a kezdeményezés széles nyilvánosságot kapott: rádióban, videó megosztó portálokon, a Csopak Televízióban, valamint az írott sajtóban is megjelentek riportok és támogató nyilatkozatok. Az összegyűjtött közel 1500 aláírással ellátott petíciókat eljuttattuk az illetékes minisztériumokhoz.

Megmozdulásunk végül értő fülekre talált, és lehetőséget kaptunk arra, hogy kikötőink fennmaradjanak. Jelenleg is azon dolgozunk, hogy a meglévő kikötőket az előírásoknak megfelelő állapotba hozzuk, és megszerezzük a szükséges fennmaradási engedélyeket. Ez a folyamat sajnos sem nem egyszerű, sem nem olcsó, de bízunk egyesületünk tagóságának összefogásában és segítségében, hogy az idejében sikerrel járjunk.

Az idejében január különösen kedvező volt számunkra: a befagyott Balaton jegén gyorsan és precízen tudtuk elvégezni a IV. számú kikötő karbantartási munkálatait. Sporttársaink a két hétig tartó biztonságos jégidőszak alatt mintegy 250 munkaórában építették meg a szabályoknak megfelelő stéget.

Csopak közösségi életével kapcsolatban kizárólag pozitív tapasztalataink vannak. Több civil szervezettel – köztük a Sáner János Kertbarát Körrel és a Nyugdíjas Klubbal – aktív együttműködésben állunk, valamint szoros kapcsolatot ápolunk a Református Általános Iskolával és a Mandulavirág Óvodával. Az

iskolában horgász szakkört működtetünk 15 gyermek részvételével, rendszeresen szervezünk rendezvényeket, és az önkormányzati eseményeken, valamint a közösségi megmozdulásokon – például faluszépítés vagy viharkárok felszámolása során – igyekszünk minél nagyobb létszámban jelen lenni.

Csopak egy **élhető, összetartó és aktív közösségű balatoni település**, ahol a helyiek nem csak elszenvedői, hanem alakítói is annak, ami körülöttük történik.

Ami különösen erős benne, az a **civil jelenlét**. Nem papíron létező egyesületek vannak, hanem valódi, dolgozó közösségek: horgászok, kertbarátok, nyugdíjasok, sport- és kulturális csoportok, akik akkor is mozognak, ha nehéz a helyzet – legyen szó faluszépítésről, viharkárok felszámolásáról vagy egy vitatott terv elleni kiállásról. Ez ritka érték.

Csopak egyszerre **tradícióőrző és alkalmazkodó**. Megvan benne a balatoni múlt – a horgászat, a természet közelsége, a személyes kapcsolatok –, miközben folyamatosan reagál az új kihívásokra: szabályozásokra, gazdasági nyomásra, turizmusra. Ezek a feszültségek láthatók, de nem bénítják meg a közösséget.

Csopak nem „díszletfalu”. Nem csak nyáron él, és nem kizárólag a vendégekért van. Van saját arca, hangja, és ha kell, képes kiállni az érdekeiért – akár a Balaton jövőjéről, akár a helyi életformák megőrzéséről van szó.

„Csopak számunkra nem csak egy hely a térképen, hanem az otthonunk. A Balaton közelsége, az ismerős arcok és az egymásért végzett apró munkák adják meg azt az érzést, ami miatt jó itt élni. Ez a közösség csendesen, de kitartóan vigyáz arra, ami mindannyiunké.

Csopak jövője és a Csopak–Paloznak Horgász Egyesület sorsa szorosan összefonódik a helyi közösség aktivitásával és összetartásával. A településen zajló fejlesztések, viták és szabályozások közepette is egyértelmű, hogy a sorsot nem a közöny, hanem a tenni akarás formálja. Ugyanez igaz az egyesültre: itt nem csupán tagság vagy horgász-helyek a fontosak, hanem a közösségért végzett munka, a Balaton szeretete és az egymás iránti felelősség. Amíg ez az összefogás és elkötelezettség megmarad, Csopak élhető marad, és az egyesület továbbra is otthon lesz mindazok számára, akik ide kötődnek.

Csopak ereje a közösségi összefogásban rejlik. A civil szervezetek, helyi intézmények és az önkormányzat együttműködése lehetővé teszi, hogy a település és a helyi közösség problémáit közösen, hatékonyan oldják meg. Ez az összefogás nem csupán a rendezvények és karbantartási munkák sikerét biztosítja, hanem erősíti a közösségi identitást,

bevonja a fiatalokat, és hosszú távon is stabil alapot ad Csopak életének és fejlődésének.

Somogyi Zoltán

Petró Nikolett intézményvezető éwertékelését olvashatják a Fecskefészek Bölcsőde működéséről:

„Az elmúlt időszakot alapvetően a stabilizálódás és a tervezhetőség jellemezte. Intézményünk fontosnak tartja, hogy a mindennapi működéshez kiszámítható környezet álljon rendelkezésre, ami ebben az időszakban megvalósult.

A legfontosabb eredmény az, hogy a bölcsőde folyamatosan, biztonságosan és magas szakmai színvonalon tudta/tudja ellátni a feladatát.

Úgy gondolom, az intézmény munkája szakmailag megalapozott, gyermekközpontú és együttműködésre épülő. Kiemelten fontos számunkra a szülőkkel való korrekt, nyílt kommunikáció, valamint az, hogy a gyermekek számára biztonságos környezetet teremtsünk. Csopak közösségi élete aktív és összetartó, ahol az intézményeknek fontos szerepük van a mindennapi kapcsolódásokban. A helyi rendezvények erősítik az összetartozás érzését, amelyből a családok és a gyermekek is profitálnak.

Csopak számunkra egy élhető, családbarát település, amely kívülről is pozitív megítéléssel bír. A gyermekintézmények színvonala ehhez hozzájárul. A jövőt illetően Csopak és az általam vezetett intézmény tekintetében is stabil fejlődési lehetőségeket látok.

Bízunk benne, hogy a következő időszakban is egyre több család választja intézményünket, és továbbra is csatlakoznak hozzánk gyermekek, ami visszajelzés számunkra a munkánk minőségéről és a szülők bizalmáról.

Fontosnak tartom, hogy a fejlődés ne csak tervek szintjén jelenjen meg, hanem a mindennapi működésben is érezhető legyen, különösen az intézményi feltételek és a szakmai munka támogatása terén. Amit sikeresnek és megőrizendőnek tartok, az a gyermekek érdekeit középpontba helyező szemlélet és a helyi együttműködések gyakorlata, mert ezek biztos alapot adnak az intézmény és a település hosszú távú fejlődéséhez.”

Wellesz Zoltán, a Csupak Sport Club elnöke így látja az elmúlt időszakot:

„A Csupak Sport Club 2004 évi megalakulása óta vesz részt Csupak közösségi életében. A legaktívabb időszakban több szakosztályban, közel 100 sportolónak nyílt lehetősége testmozgásra a Club keretein belül. Ezen időszakban az Egyesület minden támogatást megkapott az Önkormányzat részéről a zavartalan működéshez, cserébe sportolóink rendszeresen „szállították” az eredményeket. Mára némileg visszaesett a sportolói létszám, aminek legfőbb oka, az a rengeteg egyéb elfoglaltság, amit a mai modern világ kínál a gyermekek/felnőttek részére (egyre több sportolási lehetőség megjelenése). Ennek ellenére az egyesület jelenleg is működteti a Bozsik-programot, melynek keretében három korosztályban nyílik lehetőség 11 év alatti gyermekeknek a labdarúgásra, képesítéssel rendelkező edző alkalmazásával. Fenntartjuk tehát annak lehetőségét, hogy egyszer a felnőttek is újra pályára léphessenek, amennyiben lesz rá igény, és főleg létszám. Természetesen a sporton kívül a közösségi életben is aktívan jelen vagyunk. Minden évben képviseltjük magunkat a közösségi rendezvényeken (pl. falu szépítés, falu karácsony, idősek karácsonya, stb.). Sportos programok esetén is természetesen szívesen állunk rendelkezésre úgy, mint pl. a Happy End fesztivál sárkányhajó versenye, vagy a minden évben megrendezésre kerülő önkormányzatok közötti kispályás foci torna. Jó kezdeményezés lehetne a civil szervezetek részvételével rendezett különböző sport versenyek megrendezése (pl. kispályás foci, asztalitenisz, darts, biliárd stb.)

Csupak közösségi életét aktívnak ítélem meg, tekintettel a nagy számú civil szervezetre. Tudomásom szerint ezen szervezetek jó kapcsolatot ápolnak az Önkormányzattal, és minden támogatást meg is kapnak működésükhöz.

A jövő szempontjából szintén a faluközpont lehet a fejlődés záloga, mivel számos lehetőséget rejt magában. Biztosan jelentős igény lenne egy jól felszerelt konditeremre, illetve csoportos edzések tartására is lehetne lehetőség (pl. zumba, fitnesz, illetve köredzések stb.)

A közösségi élet élénkítése érdekében ki lehetne alakítani egy klub helységet az új faluházban, ami egy jó találkozási pont lehetne a csupakiak számára. A klub helységben számos tevékenységet lehetne folytatni (pl. pingpong, darts, biliárd, csocsó, társas játékok stb.), illetve különböző sport események - közös szurkolás mellett történő - megtekintésére is lenne lehetőség.”

Bagyula Liliána Zsanett, a Református Asszonykör képviselőjében így látja az elmúlt esztendőt:

„A Református Asszonykör számára mozgalmasan telt az elmúlt időszak. Az egyházi alkalmak szervezésében vettünk részt, valamint a falu egész közösségét érintő alkalmaknál is igyekeztünk jelen lenni. Az ünnepkörökkel (húsvét, karácsony) kapcsolatos és egyéb alkalmakon (pl.: tojásfestés, süteménysütés, húsvéti és adventi vásár, lekvárfőzés...stb.), valamint az idősök karácsonyi csomagjának elkészítésében is aktívan részt vettek a tagok. A heti hímzőkör pedig alkalmat adott és ad a baráti beszélgetésekre, a közösségi együttlétre és emellett a hagyományok, a balaton-felvidéki hímzés megismerésére, elsajátítására. Közösségünk számára folyamatos kihívást jelent annak megvalósítása, hogy a korosztályok, generációk lassan felváltják egymást, mégis mindenki megtalálhassa a helyét a közösségben, idős és fiatal együtt, egymás mellett tudjon dolgozni a célok megvalósításáért. Az egész falu közösségét érintő alkalmak során azt tapasztaltuk az elmúlt években, hogy szervezeti tagságtól teljesen függetlenül közösen, mindenki igyekezett segíteni, mert fontosnak érezte az összefogást a jó és nemes cél elérése érdekében. pl: a Mikulás ünnepség megvalósítása során nagyon sokan, akik addig nem ismerték egymást, egész nap együtt dolgoztak, önzetlenül egymást segítették a gyermekek és a falu örömeire.

Mi az elmúlt időszakban nagyon sok önzetlen felajánlást, segítséget tapasztaltunk, amely azt jelzi, hogy a település nagy része a nehézségek ellenére is képes összetartó közösségként működni.

Példaértékűnek és örömtelinek tartom, hogy az Önkormányzat a civil szervezetek munkáját messze-

menőig támogatja, minden jó cél megvalósításához segítséget és támogatást nyújt. Az Önkormányzat támogatása nélkül nem sikerülne egyetlen civil szervezetnek sem az általa kitűzött célokat, feladatokat, programokat sikeresen és gördülékenyen megvalósítani. Ezek a közösségi alkalmak teszik lehetővé, hogy igazi otthonunknak érezzük a települést, ahol mindenkinek van egy jó szava a másikkhoz.

A jövőre tekintve, a mi kis közösségünk azt szeretné, ha a szervezetek továbbra is egymást kiegészítve, egymással együttműködve dolgoznának Csopek teljes közösségeért. A szervezetek ne öncélú szerveződések legyenek, hanem a teljes közösség építése és egymás segítése legyen a céljuk. A szervezetek és közösségek közötti együttműködés erősítése így a jövőben is célként fogalmazódhat meg mindenki számára.”

Tóthné Ferencz Henriette igazgatónő gondolatai a Mandulavirág Óvoda képviselőjében:

A választások óta eltelt idő alatt nyilván voltak és vannak szervezetek, akik nem a település fejlődését segítik elő, hanem a kritikákkal hátráltatják a település fejlődéséért dolgozókat, a fejlődésért tett intézkedéseket. Ezt az energiát ésszerűen, a közösségért folytatott fejlődésre kellene fordítani.

2024. év óta öröndetes, hogy elkezdődött a faluház felépítése, melynek majdani birtokba vétele minden korosztálynak elérhető lesz, különböző programokkal, rendezvényekkel, kapcsolódási lehetőséggel. Szerintem a tágabb környezetünk egyik kimagasló beruházása ez. Intézményünk is szeretne a jövőben itt évről-évre műsorokat, bábszínházi előadásokat tartani, de akár közös zenés testnevelés és egyéb mozgásos foglalkozásokat is szülő bevonásával.

Intézményünkben fenntartói segítséggel a személyi és tárgyi feltételek adottak, a személyi erőforrások 100%-on működnek, a kötelező eszközlistán szereplő tárgyi feltételek adottak.

Óvodánkban kiváló munkát végeznek kolléganőink ez a minősítésekre és a tanfelügyeletre kapott eredmények is mutatják. AZ óvodapedagógusaink önképzése jelen van mindennapjainkban, hiszen egy fő pedagógusunk ezen idő alatt fejlesztőpedagógus szakvizsga keretében szerzett oklevelet, egy fő pedagógusunk februárban minősül, ami azt jelenti, hogy óvodánkban 6 fő óvodapedagógus Pedagógus II. fokozatba lépett. Mindennapjainkban jelen van az „Így tedd rá!” táncos, zenés foglalkozás, melyet kolléganőink Dr. Balatoni Katalintól sajátítottak el, és alkalmazzák mindennapjaikban, ünnepeinken.

Óvodánk iránt nagy az érdeklődés, több környékbeli településről járnak hozzánk gyermekek. Ennek oka részben az, hogy iskolás testvérük a csopaki iskolába jár, valamelyik családtag Csopakon dolgozik, vagy az itt lakó nagymama, rokon sokat segít a gyermek nevelésében, míg a szülők dolgoznak.

Csopek közösségi élete a civil szervezetekkel jól működik, ezekkel a szervezetekkel intézményünknek is jó a kapcsolata. Jó lenne a fiatalokat megszólítani, hogy ők is bátrabban kapcsolódjanak be a község életébe. Ezen az új Kulturális Központ sokat változtathat megfelelő, érdekes programokkal, igényekhez kialakított helyekkel.

Az intézmény a fenntartóval és a civil szervezetekkel, iskolával jó kapcsolatot ápol. Rendszeres látogatói vagyunk egymásnak mind községi ünnepeken, rendezvényeken, eseti megbeszéléseken. Igyekszünk segíteni egymás munkáját.

Csopek egy jól megítélt település. A mi közösségünkben a kialakított kép pozitív, a dolgozók szívesen járnak munkába. Aki nem érezte jól magát, másik munkahelyet választott, ennek legtöbbször anyagi oka volt. Nincs nagy elvándorlás, régóta együtt dolgozunk. Az elmúlt években nyugdíjazás miatt lettek új munkatársaink.

Jelenleg intézményünk átlag létszámmal működik, ami csoportonként 20 fő gyermek. Jelenlegi összlétszámunk 67 fő. Szeretnénk, ha ez a szám emelkedne, de legalábbis nem csökkenne. Sok család költözött az elmúlt években Csopakra, várjuk gyermekeiket óvodánkba.

Intézményünk pedagógiai programja, melynek alapillére a néphagyomány éltetése, és a környezeti nevelés, évtizedek óta bevált helyi program, amit a magunk pedagógiai munkáját figyelembe véve alkottunk meg. Pedagógiai stílusunkat, módszertani szabadságunkat szeretnénk megőrizni, de mindenképpen szeretnénk más óvodák felé is nyitni.

Szeretnénk még szebbé, korszerűbbé tenni intézményünket a jövő óvodásainak, dolgozóinak.

Városok, Falvak Szövetségének találkozója Kőszegen

A 2026. január 23-24-i hétvégén a Városok, Falvak Szövetsége kibővített elnökségi ülést tartott Kőszegen.

Az ülés első napján a Jurisics vár lovagtermében „Az előadóművészet és önkormányzatok kapcsolata” témában egy szakmai találkozóra került sor, melyet az „önkormányzati együttműködések és értékelések” című előadás követett.

A program Nemescsón folytatódott, ahol megismerkedhettünk a TÉZSULA Hagyományőrző Egyesülettel, és Ilekész Asszony bemutatta a résztvevőknek az evangélikus templomot. Délután Básthly Béla polgármester úr a település rövid- és középtávú fejlesztési terveivel kapcsolatban tartott előadást a kőszegi Városházán, este pedig a már hagyományos „Páratlan párlatnap” c. program keretében a Városok, Falvak Szövetsége pálinkaversenyén vehettünk részt.

Az idei verseny győztese Pápateszér község meggy-pálinkája lett, de Csopak is büszkélkedhet

első helyezéssel, hiszen 7 éve a mi szőlőpálinkánkat ítélték a legfinomabb párlatnak. A találkozó ismét jó alkalmat adott arra, hogy a tagtelepülések polgármestereivel közösen egyeztessük a további együttműködés lehetőségeit.

Ambrus Tibor

Fogadások év elején

Immár hagyomány Csopakon, hogy az év elején egy-egy fogadáson megköszönjük a közösségért dolgozó kollégáink, az önkormányzati alkalmazottak munkáját, illetve találkozunk a civil szervezetek képviselőivel, építve azt a kapcsolatot, ami a helyi közösségen belül a fejlődés és együttműködés alapja.

Itt, a Csopaki Hírek hasábjain is szeretném kiemelni és megköszönni a kollégáink által végzett munkát. Különleges szerep az övék. Többszörösen átfedő, néha nehezen összeegyeztethető szerepek, élethelyzetek határozzák meg azt, ahogyan dolgoznak. Hiszen ők is gyakran tagjai a helyi közösségnek. Elvárjuk, hogy teljesen objektíven viszonyuljanak a helyi problémákhoz, kérdésekhez, amelyeknek sokszor érintettjei is egyben.

Akik az ügyfélkört vagy az ellátottakat, gondozottakat jelentik, azok néha barátai, szomszédai. Állandóan egyensúlyozni kell a szakember, ügyintéző, és a szomszéd vagy barát szerepe között, szem előtt tartva a munkaköri leírás passzusait, vagy a többség érdekeit, a jogszabályi előírásokat, esetleg a hosszú távú érdekeket, közösségi célokat.

Kettős kihívásként élhetik meg azt is, hogy a jogszabályok, a törvényesség szigorú és objektív kereteit betartva kell emberekkel, sorsokkal, szubjektív érzésekkel dolgozni. Egyszerre kellene tehát objektívnek, szabálykövetőnek lenni, közben megmaradni embernek a szó legnemesebb értelmében. Megérteni, vigasztalni, néha csillapítani, néha konfrontálódni kell ezekben a munkakörökben, miközben elvárják tőlük, hogy megoldjanak egyéni és közösségi helyzeteket, konfliktusokat, kríziseket.

Ugyanakkor amennyire komplex és néha nehezen kezelhető a munkakörük, annyira fontos a szerepük a közösség stabilitásában, a mindennapi élet rendjének, békéjének és kiszámíthatóságának a biztosításában. Hiszen az intézményeink jelentik a biztos pontot, ahol segítséget, támogatást, tanácsot, útmutatást kaphat a hozzájuk forduló.

Ráadásul az, ahogyan a hivatal dolgozója türelemmel és szakértelemmel fogadja az ügyfeleket, ahogy az orvos, a védőnő empatikusan, figyelemmel tördök a hozzájuk fordulókkal, ahogy a közterületen dolgozó kolléga gondosan figyel a környezetünkre, ahogy a gondozók, óvónők, pedagógusok szeretettel nevelik a gyermekeinket, ahogy a strand munkatársai gondozzák a strandot, mind-mind hozzájárulnak ahhoz, hogy jól érezhessük magunkat Csopakon. Az „emberi tényező”, a képzettségük, elhivatottságuk, felelős munkavégzésük az egyik legnagyobb érték a közösségünkben, de a feladatellátáson, a biztonság és kiszámíthatóságon, a „nagybetűs” embersegen túl Csopak jóhírének fenntartásában is jelentős szerepet játszanak. Hiszen a tiszta és ápoltság a strandon és a faluban, a sikeres és boldog gyermekek, az elégedett betegek és ügyfelek mind azt sugározzák, hogy Csopak egy igazán jó hely. Ennél jobb marketing pedig nem igazán létezik.

Csopak közösségének fontos tartópillérei a civil szervezetek. Tagjaik, segítők, szervezőik mindennapi munkájuk, családi feladataik mellett, gyakran a szabadidejüket feláldozva civilként járulnak hozzá Csopak és a helyi közösség fejlődéséhez, jól-létéhez. Azt gondolom, hogy ma már egyre nagyobb bátorság és önfeláldozás szükséges ahhoz, hogy szembe szálljon valaki a társadalmi széthúzással, az egyre erősödő polarizációval, a szükségtelenül gerjesztett indulatokkal.

Őszinteség és hitelesség szükséges ahhoz, hogy belássuk, az életünk szorosan összekapcsolódott egymással, és csak együtt, együttműködve tudunk fejlődni, együtt tudunk megküzdeni a környezet – legyen az klímaváltozás vagy társadalmi átalakulás – kihívásaival.

Bátorság és elszántság szükséges ahhoz, hogy a belátást aktív cselekedetek kövessék, és tettekkel is bizonyítsuk elköteleződésünket a szűkebb környezetünk, a szomszédaink, a közösség irányába. Ez a bátorság segít abban, hogy kiálljunk a demokratikus és humán értékekért, a legitim, általánosítható, megvalósítható érdekekért.

A valódi civil bátorság azt is tudja, érti, hogy hol vannak a határai, hol az a pont, ami elválasztja a valódi, józan ész által vezérelt, fejlődést szolgáló cselekvést a rövidlátó lelkesedés által mozgatott, inkább romboló, semmint építő folyamatos aktivitástól.

A helyi társadalmon belül szerveződő civil hálózat nélkülözhetetlen tényező egy önállóan gondolkodó, felelős közösség életében. Azonban nem igazán tanítják sehol, csak mások példáján keresztül lehet elsajátítani, ráismerni, majd követni.

A köztünk élő civil aktivisták a saját szakterületükön, kompetenciahatáraikon belül tettek valami fon-

tosat Csopakért, amiért mindenki nevében köszönetet mondok.

Van, aki a környezet védelméért vagy tisztaságáért dolgozott önként, van, aki mások támogatásában vett részt szívvel-lélekkel, van, aki a közösségi élet szervezésében, kulturális programok lebonyolításában tevékenykedett.

Amit a példájukból magunkkal vihetünk az az üzenet, hogy ahhoz, hogy jót tegyünk, nem kell nagy dolgokat cselekedni. Elég észrevenni azokat az apró lehetőségeket, igényeket, amelyek a közvetlen környezetünkben bukkannak fel, és cselekedni. Odafordulni, figyelni, segíteni és ha kell, cselekedni.

Meghívó nőnapra

Csopak Község Önkormányzatának férfi tagjai nevében idén is szeretettel várjuk Csopak hölgyeit a nőnapra meglepetés programunkra a Csopaki Református Általános Iskola tornatermébe, 2026. március 6-án, pénteken 18.00 órakor.

(A képek a tavalyi nőnapra rendezvényen készültek.)

*Ambrus Tibor
polgármester*

Meghívó az 1848-49-es forradalom és szabadságharc megemlékezésére

Csopak Község Önkormányzata tisztelettel meghívja Önt és családját az 1848-49-es forradalom és szabadságharc tiszteletére rendezendő ünnepi megemlékezésre, amelyre 2026. március 13-án 18:00 órai kezdéssel kerül sor a Kultúrházban. Ünnepi beszédet mond Balogh Balázs alpolgármester, az ünnepi

műsorban közreműködnek a Csopaki Református Általános Iskola tanulói, majd a megemlékezést követően fáklyás felvonulás indul a hősi emlékműhöz. (A képek a tavalyi megemlékezésen készültek.)

*Ambrus Tibor
polgármester*

Rég nem látott tél

2026 januárja évek óta nem tapasztalt fagyos idővel, hóval lepett meg bennünket. Elszoktunk a kemény téli időjárástól az egyre melegebb évek során, ezért valószínűleg voltak olyanok, akik számára akadályt jelentett ez az idő, míg mások örömet, szépséget találtak benne. A szánkózás, korcsolyázás a Balaton jegén sokak számára jelentettek kellemes kikapcsolódást.

A Balaton természeti és emberi környezetére jelentős hatással van a jég.

A befagyott tó különleges élményt nyújt, lehetőséget adva a korcsolyázásra, fakutyázásra, jégvitorlázásra, melyek a téli turizmus fontos elemei. A jég vastagsága és minősége azonban változó lehet, a rianások és a hóforrások miatt a jégen tartózkodás veszélyes lehet, különösen a nyílt vízen. Nem árt az óvatosság, fontos figyelemmel követni a hatóságok ajánlásait, figyelmeztetéseit.

A Balaton jegesedése kulcsfontosságú ökológiai folyamat, amely biztosítja az édesvízi ökoszisztéma regenerálódását, szabályozza a tápanyagforgalmat, és védi a nádasokat a fizikai sérülésektől. A jégpáncél gátolja a tó kigőzölgését, csökkenti a szerves anyagok lebomlását, valamint elengedhetetlen a fajok téli életciklusához és az inváziós fajok terjedésének korlátozásához. Az őshonos élővilág ki-

válóan alkalmazkodott az átmeneti fagyokhoz, a táplálékhiányhoz.

A tartós, összefüggő jég (különösen hóborítással) korlátozza a fénybehatolást, ami segíti a tó vízminőségének tisztulását, csökkentve az algásodást. A jégpáncél megvédi a nádat és a parti zónát a téli viharok hullámainak fizikai rongálásától, elősegíti a nád genetikai regenerálódását.

A jégtakaró elmaradása vagy csökkenése felborítja a tó természetes ciklusát, elősegíti a melegedést és kedvez az inváziós fajok (pl. vándorkagyló, busa) elszaporodásának, ami beláthatatlan ökológiai következményekkel járhat.

A befagyott Balaton fontos szerepet játszott a kereskedelemben. Az északi és a déli part természeti, ebből adódóan pedig gazdasági adottságai annyira eltérőek, hogy a két oldal alapvető árucikkek cseréjére szorult. A déliek északról szereztek be a bort, az építéshez használt követ, meszet, a jó minőségű nádat, míg fordított irányban gabona, növények állat, tölgyfából készült termékek (hordó, karó stb.) cseréltek gazdát. Az átkelést fagymentes időszakban öt rév biztosította, ám ezeket a helyi uradalmak működtették, és a köz számára igen drágán mérték a szolgáltatásokat.

Ezért aztán a gazdák inkább a téli, jeges időszakra időzítették az árucserét, amikor önerőből és ingyen juthattak át a túlpartra. Volt idő, amikor egész szekérkaravánok keltek át a befagyott Balatonon, térkép is jelölte az átvezető utat, karavánok vágtak át a tavon, jég alól halásztak és nádat arattak, ami még a gabonánál is értékesebb volt. Lovak, ökrök vontatta, 30-40 szekérből álló karavánok is biztonságosan közlekedtek a jégen. Ehhez 30-40 centi vastagon kellett a víznek befagynia, és a vastag jégnek legalább 3-4 hétig kitartania, hogy mindenki elvégezhesse kisebb-nagyobb dolgát a régióban.

A hagyományos paraszti társadalmak számára a tél nyugalmas hónapokat teremtett, a mély álomba dermedt természetben szüneteltek a nagy munkák, volt idő és lehetőség befelé fordulni az adventi időszakban, és nagyokat mulatni vízkereszt után.

A Balatonnál azonban gazdasági szempontból a hideg évszak jelentősége a nyáréval vetekedett.

Télen kellett feltölteni a háztartások és közösségek jégvermeit, a nagyobbak egy házat is elnyeltek volna – a náddal és szalmával szigetelt gödrök a következő télíg megőrizték az apróra tört jeget. A régi korok hűtőszekrénye azonban nem elsősorban a romlandó zsákmány tárolására szolgált, hanem a jeget őrizte: ebből lapátoltak a kosárba akkor, ha például nyáron halat, húst kellett nagyobb távolságra szállítani.

A kereskedelemhez hasonló nagy volument képviselt a halászat, méghozzá a jég alól. Az 1860-as, 1870-es évekig minden tóparti településen működött halászcéh, amely a tulajdonában álló vagy bérelt szakaszon folytatta mesterségét. Komolyabb hajóval viszont egyik sem rendelkezett, a halászok úgynevezett bödönhajókkal szálltak vízre.

A fogás 80 százalékát eleve a piacra szánták, a hideg pedig segített frissen tartani a halat. A nagyléptékű halászatok ezért télen, a jégről folytak, elképesztően kemény munkával.

Először is vágtak egy körülbelül 4x5 méteres léket, ezen eresztették le a 600 méteres, de akár egy kilométeres hálót. Innen 2-3 méterenként kisebb részeket törtek, és egy hosszú bottal lékről lékre feszítették ki a hálót teljes hosszában. Ugyanezzel a módszerrel húzták a kifeszített hálót sok száz méteren keresztül, hogy aztán összezárják, és az újabb nagy, úgynevezett kihúzóléken át kiemeljék.

A zsákmány akár száz mázsa is lehetett egyetlen húzással, de veszélyes, kimerítő tevékenység volt, 20-30 ember kellett hozzá. Egy hirtelen időjárás-változás vagy rossz döntés hamar tragédiát okozhatott

Gazdasági szempontból a balatoni nád jelentőségét és értékét lehetetlen túlbecsülni. A tó jó 20-30 kilométeres körzetében kizárólagos tetőfedő anyagnak számított – amit ráadásul 4-5 évente meg kellett újítani –, a legjobb minőségű növény az északi parton nőtt. Szántójuk alig volt a „felvidékieknek”, remek nádból viszont bőven termett. A XIX. század végéig a nádból származó, holdankénti tiszta jövedelem a szőlőével vetekedett, és kétszerese volt a szántóénak.

A nád begyűjtését második aratásnak nevezték, és ahogy a mondás tartja: „A balatoniak aránya a vízben fekszik”. Magas vízállás és stabil jég kellett hozzá, hogy az úgynevezett nádkaszával elvégezhessék a munkát: jégen tolható keretbe foglalt, vízszintes kaszát képzeljünk el, a levágott nád kévékben borult a szerkezetre, már csak kötözni kellett. A „már csak” persze csalóka, hiszen a kézi nádatartás rendkívül kemény fizikai munka volt, miközben

a növény éles levelei vágta a bőrt, szakították a ruhát, a cipőt.

A mérsékelt és hideg égvői tavak életének, éves ciklusának fontos része a téli jégtakaró, a befagyás. Azonban az elmúlt 150 évben a téli jégborította időszakok hossza folyamatosan csökkent. Ez pedig ahhoz vezetett, hogy a Balaton utoljára 2017 februárjában fagyott be teljesen.

A tavak jegesedésének a folyamata egy körtánc, ahol minden résztvevőnek, így a meteorológiának, a hidrodinamikának vagy a biológiának is fontos szerepe van.

Amint a Balaton a jégtakarójába burkolódik, a tó mélyén zajló élet, ha nem is egy csendesebb, de mindenképpen más ritmusra vált. A jég alatt meglapuló víz nagyon rövid időn belül kivételesen tiszta lesz, hiszen a jégsapka alatt nincs hullámozás, nincs felkeveredés, a balatoni iszap gyorsan leülepszik. Azonban a csendes mélység, az áttetsző víz nem jelenti azt, hogy az élet is megáll: épp ellenkezőleg. A felszín alatti élet kiaknázza ezt az egyedi lehetőséget is, és teljesen egyedi közösségek kerülnek előtérbe. A kristálytiszta vízben a hideget jól tűrő élőlények megsokasodnak és átveszik a vezető szerepet a melegkedvelő fajtoktól, amelyek erre az időszakra nyugovóra térnek.

A jégborítottság elvesztésének egyik legnagyobb balatoni vesztese a nádás, ami mára ugyan elvesztette gazdasági jelentőségét, de még mindig a tó ökoszisztémájának egyik kulcsszereplője. A nád a Balatonban eléggé mély – akár 1,5-2 méteres – vízben is megtalálható, és pillanatnyilag ezeket a nádasokat fenntarthatóan csak jégről lehet aratni.

Az aratás pedig továbbra is létfontosságú volna a nádasok egészségének megőrzése szempontjából, azonban a meglévő technológiák nem alkalmasak még a sekély vízben végzett munkára sem: inkább rongálják a nádat, nagy mértékben károsítják a növények víz alatti részeit.

A jégnél is fontosabb viszont a téli hideg, ami ugyancsak tűnőben van az éghajlatváltozás határára.

Általánosságban a tél a vízinnövények számára is szükséges, amit el tudnak viselni, túl tudnak élni, hiszen évezredek során alkalmazkodtak hozzá. Például az ősze megérett magoknak kell a hideg, annak hatására ugyanis olyan biológiai és kémiai változások mennek végbe bennük, amelyek biztosítják a gyorsabb és hatékonyabb tavaszi csírázást. Ezek a magok pedig biztosítják a növények genetikai megújulását.

A mag a növény összes genetikai kincsét hordozza, talajra, üledékre kellene hullania, hogy tavasszal kihajthasson. A magok számára a víz nem a legideálisabb közeg, a nyílt vízben sodródva idővel elpusztul. Ezért aztán a vízinnövények ivartalanul, hajtáson,

gyökéren keresztül szaporodnak leginkább. Így azonban az eredetivel teljesen megegyező, annak minden előnyét és hibáját tartalmazó, új egyed fejlődik, a növény valójában klónozza magát, a növény egy új példányt hoz létre önmagából, hogy az azonos genetikai örökséget továbbadhassa. Az új hajtások az anyanövényből pattannak ki, és új életet kezdenek a környezetükben, miközben összekapcsolva maradnak az eredeti növényvel. Csakhogy e módszernek komoly hátránya is van.

A kor előrehaladtával ugyanis számos káros sejtmutáció halmozódik fel az élőlények szervezetében, amelyek esetünkben a klónokban is megjelennek, és csökkentik azoknak az életképességét. A kedvezőtlen életkörülmények az azonos genetikai hátterű klónokra is ugyanúgy, egyszerre, esetenként negatívan hathatnak. Emiatt pedig a pusztulás nemcsak a kiinduló növényt érinti, hanem az egész telepet, és ezt az elhalást a növények élettani összekapcsoltsága még tovább is fokozza.

Ezért fontos a magról való szaporodás, ahol új génkombinációk, új növény jön létre. A nád élettartama

körülbelül 5-6 év, a magról nőtt növények logikusan eltérő időpontban érik ezt el, és mint az erdőben: a fák folyamatosan pusztulnak, de ha jön az utánpótlás, az erdő marad.

Am ha egy „klóntelep” eléri ezt a kort, csaknem egyszerre pusztul el minden egyed, akár több száz négyzetméternyi nádas is eltűnhet egyik évről a másikra.

A tavak jegesedése tehát nem csupán a hideg évszakok szépségének egyik vizuális eleme. A jégpáncél az édesvízi ökoszisztémák életciklusának egyik kulcsfontosságú megállója, és ez a klímaváltozás miatt egy ideje elmarad. Az jegesedő tó csendessége csupán a látható felszín, hiszen ez az időszak nem csak a növények és állatok pihenéséhez szükséges. De ekkor indul újra a Balaton ökoszisztémája, a tavak életciklusának egy lényeges állomása is a téli jegesedéshez kapcsolódik, és a sikeres tavaszi újrainduláshoz ez adhatná meg az alaphangot.

<https://24.hu/tudomany/2024/01/07/balaton-jeg-tel-nadas-halaszat-hideg-okologia-neprajz/>

Befagyott Balaton

Fotó: Gyarmati Krisztián

A képen a csopaki strand előtti hőforrások is jól láthatók, és talán érthető, miért mondják, hogy „a hőforrások környékén SOHA ne menj a jégre”!

Csopak–Alsóörs–Tihany térségében ez – a régi csopakiak jól tudják – egy veszélyes zóna, még akkor is, ha a Balaton más részein vastag a jég.

Mit látunk pontosan?

A kör alakú minták ott alakulnak ki, ahol meleg víz tör fel a tófe-

nékről. A forrás közepén a víz melegebb, ott nem fagy be, vagy csak nagyon vékony jég képződik. A körök szélein a meleg víz már lehűl, ott gyorsabban fagy, ezért rajzolódik ki ez az éles, gyűrűs forma. A különböző méretű körök arra utalnak, hogy több kisebb-nagyobb forrás működik egyszerre, nem egyetlen pont.

Miért különösen veszélyes ez?

A meleg víz folyamatosan alulról melegíti a tavat

A „meleg” hőforrások valójában meglepően langyosak, a tófenéken körülbelül 18-20 fokok. Mire a forrás felér a felszín közelébe, keveredik a hideg vízzel és lehűl, mégis folyamatosan melegíti alulról a jeget, ezért nem tud megvastagodni. Nem az számít, hogy milyen forró a víz, hanem hogy milyen az utánpótlás alulról. A melegebb víz kisebb sűrűségű, ezért felfelé áramlik, és alulról éri a jeget, ezért a források környékén a jég sokkal vékonyabb, de valójában nem teherbíró. Optikailag összefüggőnek tűnik, de a körök közepe gyakran nagyon vékony, repedezett, vagy csak „hártyajég”, ha valaki rálép, a jég nem fokozatosan, hanem hirtelen szakad be. A jégen nem látszik, hol van gyengébb rész, ha hóval fedett, még kevésbé.

Ha újra befagy a tó, gondoljunk erre és fokozottan vigyázzunk magunkra és családtagjainkra!

Ambrus Tibor, polgármester

Farsangi hagyományok Csopakon

A Vízkeresztől Hamvazószerdáig tartó farsangi időszak bővelkedik jeles napokban, érdekes népszokásokban.

Február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony napján Paloznakon a templomban az ünnepi szentmisén a szentélyben lévő asztalra tették ki a csopaki és kövesdi hívek is a megszentelendő gyertyákat, amelyeket a templomi körmenetet követően vihettek haza. Párosával szalaggal kötötték össze a gyertyákat. A páratlanul maradó gyertyát az előző évivel kötötték össze, és a feszülethez akasztották fel. Ravatal mellett és nagybeteg ágyánál ezt a gyertyát gyújtották meg.

Szent Balázs napján (február 3.) torokfájás és torokbajok ellen a torok előtt keresztbe tartott szentelt gyertyával kapták a „balázsáldást”.

A farsangi időszak három utolsó napja volt az igazán jeles nap. Farsangvasárnap rendezték meg a farsangi bált, ahová zenészeket fogadtak. Többnyire az un. csopaki első banda, a helybéli parasztzenekar muzsikált (prímás, combalmos, bőgős, kontrás, brácsás).

Húshagyókedden tikveröztek. Ez a maszkos, alkoskodó szokás adománygyűjtéssel járt együtt, termékenységvarázslás, mágikus cselekedet is kapcsolódott hozzá. A szokás egész Európában ismert, ám tilos volt, mert rendbontással járt. E napon két legény „tamának” öltözött, jelmezbe bújtak. Egyikük lánynak, a másik legénynek maszkírozta magát, így senki nem ismerte fel őket. Sorra járták a házakat, mindenhol megpiszkálták a tyúkokat, amiért tojásadományt kaptak. A kapott tojásokból rántottát készítettek, amit este a legények közösen fogyasztottak el.

A szokást a Balaton-felvidéken másutt is gyakorolták, pl. Paloznakon, Tótvázsonyban. Leggazdagabb változata a Fejér megyei Mohán őrződött meg, olyanmódon, hogy a Hungarikumok Gyűjteményébe is bekerült. Az illusztrációul szolgáló fotó a mohai tikverözést jeleníti meg.

(forrás: Csopak története, 2019)

Nádaratás Csopakon

A befagyott Balatonon önkormányzatunk dolgozói is elkezdték a nádaratást. Sajnos az elmúlt években a klímaváltozás és az enyhe telek miatt a hagyományos, jégről történő aratás egyre ritkábban lehetséges.

A nádaratás célja elsősorban a vízminőség védelme és az öntisztulás, mivel a nádas természetes szűrőrendszerként működik. Az aratással eltávolítják a növényzet által az év során felvett szerves anyagokat és tápanyagokat (pl.

foszfort és nitrogént), megakadályozva, hogy azok a nád elpusztulásával és lebomlásával visszaszivároghassanak a vízbe és iszaposodást okozzanak.

Az aratás által megújul a nádas, mert a vágás frissíti az állományt és az aratott területen tavasszal erősebb, egészségesebb hajtások nőnek.

Lassítja a feltöltődést, mivel a nem aratott, elszáradt nád a vízbe dőlve lassan bomlik le, ami jelentősen gyorsítja a parti zóna feltöltődését és az iszapréteg vastagodását; nem utolsósorban pedig az élőhely védelmét is szolgálja. Az egészséges, karbantartott nádas kritikus fontosságú számos madárfaj fészkeléséhez és a halak ivásához, a sűrű és avas nádasokban ezek az életfeltételek romlanak.

Az önkormányzat tervei között szerepel a további nádaratás, ezért amennyiben a Balaton jege újra megfelelő vastagságú lesz, a munkálatok folytatódnak.

Élhető Települések Országos Szövetsége

Csopak Község Önkormányzata hivatalosan is csatlakozott az Élhető Települések Országos Szövetségéhez. A tagság elismeréseként vettük át a szövetség oklevelét, amely a közösségünk elkötelezettségét jelképezi a fenntartható, élhető és összetartó települési környezet fejlesztése iránt.

Fotó: Dr. Biró Donatella

Reményteljes Boldogasszony hava

(Január az óvodánkban)

A régi magyar hagyomány szerint januárt Boldogasszony havának nevezték. Úgy tartották, hogy ez az időszak az újesztendő kezdete, a megtisztulás, az elcsendesedés és a remény ideje, amikor az emberek különösen is a Gondviselés oltalmát kérték családjukra, közösségükre és munkájukra. E gondolat jegyében éltük meg mi is óvodánkban az idei január napjait.

Január, a régiek nyelvén Boldogasszony hava, idén valóban megmutatta igazi arcát. Hosszú esztendő hóból szegény telei után végre vastag hótakaró borította el Csupak határát, s a Balaton vize is jégpáncélt öltött. A természet pihenőre tért, mégis sok üzenetet hordozott mindannyiunk számára.

A nagy hó öröme különösen a gyermekek szívét töltötte meg. Óvodánk udvarán egymást érték a szánkók, csengő nevetéssel, piros arcú gyerekekkel telt meg a tél. Hóangyalok rajzolódtak a fehérségbe, hógolyók röppentek, hóembert próbáltunk épí-

teni a porhanyós hóból, s ahogy az már régi gyermeki szokás, a friss havat meg is kóstolta mindenki – mosolyogva, játékosan, ahogyan az a télhez illik. Boldogasszony havában a jeles napok is megszólitottak bennünket.

Pál fordulás idején a régiek az idő járását figyelték: vajon megfordul-e már a tél szele, enyhül-e a hideg? Mi is az eget kémleltük, az idő változásairól beszélgettünk, s tanultuk, hogyan él együtt az ember a természettel.

Vince napján a szőlőhöz kötődő hagyomány eleveledett meg. Szőlővesszőt vágunk, s behoztuk a melegbe hajtani, ahogy azt eleink tették, hogy megsejtsük, milyen termést ígér az esztendő. A gyerekek áhítattal figyelték, a remény üzenetét, hogy miként fakad élet a látszólag alvó vesszőből. A tél gondoskodásra is tanít. A hideg napok bekö-

szöntével megkezdtek a kismadarak etetését. Kis csoportosaink nagy lelkesedéssel vettek részt ebben a tevékenységben: újrahasznosított dobozokból készítettek madáretetőket, melyeket magokkal megtöltve hazavihettek, hogy otthon is gondoskodhassanak a kis madarokról. Emellett téli öltözködéssel kapcsolatos játékokat játszottak, megismerkedve a hideg időhöz illő ruhadarabokkal, valamint kézmű-

veskedtek is: papírból kis sapkákat vágta ki, amelyeket színezéssel és ragasztással díszítettek, fejlesztve kezűgyességüket és kreativitásukat. Különleges élményt jelentett, hogy középsős és nagycsoportos gyermekeink ellátogattak a befagyott Balaton partjára. A jégbe zárt tó látványa csendes-

ségre és rácsodálkozásra hívta őket; megfigyelték a téli tájat, a természet nyugalma és erejét, s közelebb kerültek szülőföldünk egyik legnagyobb kincséhez.

Boldogasszony havában emlékeztünk a Magyar Kultúra Napjára is. Mesékkel, versekkel, mondókákkal és énekekkel idéztük meg nyelvünk szépségét, népünk kincseit, továbbadva mindazt, amit ősinktől örököltünk.

Ez a január csendes volt, mégis gazdag. A hó fehér takarója alatt ott szunnyadt az új élet ígérete, a közös élmények pedig erősítették bennünk az összetartozás érzését.

Boldogasszony havának csendje, tisztasága és öröme kísérenj mindnyájunkat egész esztendőben.

Zsukné Peják Annamária
óvodapedagógus

Fotó: Ambrus Tibor

Élményekkel teli évkezdést a bölcsődében

A januári hónap mozgalmasan és örömteli programokkal indult a bölcsődében.

Az új évkezdést nemcsak a visszatérést jelentette a megszokott mindennapokhoz, hanem számos közös élményt is hozott a gyermekek számára.

Az év elején nagy hangsúlyt fektettünk a biztonságos és nyugodt beszoktatásra és az újrainduló közösségi életre. A gyermekek hamar visszarázódtak a megszokott napirendbe, miközben sok játékos, fejlesztő tevékenységgel gazdagítottuk mindennapjainkat.

Továbbra is nagy örömmel biztosítjuk a Ringató foglalkozásokat, amelyekre szeretettel várunk minden érdeklődőt! Ezek az alkalmak lehetőséget adnak a közös éneklésre, mondokázásra és megismerjük együtt a különböző csodás hangszereket Rábaközi Rita segítségével.

A következő foglalkozás időpontja: március 2, 9:30

Január végén különleges hangulatot teremtett a mackós hét, amelyet a gyermekek hatalmas lelkesedéssel fogadtak.

Mindenki hozott magával plüssmacskót, volt közös kézműveskedés, „medvetorna”, éneklés és sok vi-

dám játék. A mackók igazi társakká váltak a mindennapokban, mosolyt csalva a kicsik és nagyok arcára egyaránt.

Képek és videók megtekinthetőek Facebook oldalunkon is:

Az év első hónapja így nemcsak a kezdetet, hanem az összetartozást, az örömteli közös pillanatokot és a közösségi élményeket is jelentette a bölcsődénk életében.

Látogatás az EZÜST LOVAG birodalmában

Csopak, 2007. december 30.

*Mi ez a pompa fenn az erdőn?
Mi ez az áhítatos csend?
Miért e méltóság a mezőn?
S kiért e csillogás ott fenn?*

*Gyöngyös bokréta minden egyes ág,
Kristályoktól roskadoznak a fák.
Gyémánt koszorú a gallyak hegyén,
S ezüst fátyol a bokrok fején.*

*Roppan a hó, mókus lapul,
Teste, mint szobor, úgy idomul
Az erdei télbe. Egy röghez simul.
Pihen a szél is, haragja csitul.*

*Aranyos hintó röppen elő,
Tündérek hada a kíséző.
Nesztelen suhannak ég s föld között,
Mert ide most a JÓ TÚNDÉR költözött.*

*Ében haján ékkő remeg,
Tüll ruháján csillag rezeg.
Aranyból a gyepelő szíja,
Ezüst hajú lovag tartja.*

*Kiszállnak a puha hóba,
Meghajolnak a fák sorba ‘.
Az ősz lovag kezét nyújtja,
Szíve hölgységét így csodálja.*

*Birodalmát bemutatja
Annak, kinek szíve rabja.
Álmainak asszonyával
Indulnak nagy boldogsággal...*

A vers szerzője: Boksay Györgyné
ny. tanítónő
Illusztráció: Tombor Balázs

Közösség, kultúra, kirándulás

– így indult 2026-os év a Csopak Nyugdíjas Klubban

A Klub januárban vidám hangulatú, tartalmas programmal indította a 2026-os évet.

A hosszú karácsonyi szünet után örömmel találkoztak újra a klubtagok: az első klubnapon nevetés, baráti beszélgetések és jókedv töltötte meg a kultúrházat.

A megjelenteket Ecsedi Ildikó, a klub elnöke köszöntötte. A megnyitót követően közösen hallgatták meg Geszti Péter – Oláh Ibolya *Magyarország* című dalát, majd Nagyné Ani József Attila *Tél* című versét szavalta el, amely elmélyült, szép hangulatot teremtett az évindításhoz.

Köszöntőjében az elnök asszony hangsúlyozta: „2026 egy újév, ismét egy tiszta lappal indulunk, melyet magunknak kell tartalommal megtölteni.” A klub célja, hogy az idei esztendő is legalább olyan pezsgő és élményekben gazdag legyen, mint a tavalyi. A vezetőség izgalmas kirándulásokat és érdekes programokat ígér, miközben továbbra is fontosnak tartják a klub hagyományainak ápolását.

Elhangzott az is, hogy a közösség erejét a kíváncsiság, az életszeretet és az aktivitás adja. A vezetőség örömmel fogad minden ötletet és javaslatot, hiszen a klub akkor él igazán, ha a tagok magukénak érzik, és aktívan részt vesznek nemcsak a rendezvényeken, hanem azok szervezésében is. A program részeként közösen hallgatták meg a Nyugdíjas himnuszt, majd pezsgős koccintással kívántak egymásnak boldog újesztendőt.

Megemlékezés a Magyar Kultúra Napjáról

A januári program során a klub a Magyar Kultúra Napjáról is megemlékezett. Bár egy tervezett vetítés technikai okok miatt elmaradt, a délután így is tartalmasan telt. A jelenlévők felidéztek, hogy 1823. január 22-én fejezte be Kölcsey Ferenc a Himnusz kéziratát – ez a dátum lett nemzeti kultúránk ünnepe.

Az alkalom jelentőségéről dr. Horváth Imréné Ági, a kultúrcsoport vezetője beszélt, hangsúlyozva a magyar kulturális értékek megőrzésének fontosságát. A megemlékezés részeként elhangzott Aranyosi Ervin *Gondolatok a Magyar Kultúra Napján* című verse is. A klubtagok értékes gondolatokkal gazdagodva zárták a napot.

Történelmi séta Balatonfüreden

Január 28-án a klub tagjai Balatonfüredre kirándultak, ahol Kovácsné Kiss Ildikó vezetésével tettek rövid, de tartalmas sétát a reformkori városrészben. A klub számára nem volt ismeretlen a helyszín: 2025 májusában már tettünk itt egy sétát Chikán András vezetésével, most azonban ugyanazt a városrészt egy új nézőpontból, más megvilágításban ismerhettük meg. Ez a második alkalom új történetekkel és érdekes részletekkel gazdagította a korábbi élményeinket.

A séta során a résztvevők megismerhették többek között a híres füredi körforgalom történetét, a Muskátli borozó legendáját, a Kerektemplom és a Vaszary Galéria múltját, valamint Jókai Mór füredi éveit. A Tagore sétány története különösen nagy hatással volt a résztvevőkre: Rabindranáth Tagore

gyógyulásának emlékét ma is őrzi az általa ültetett hársfa. A csoport megtekintette a sétány szobrait, Bujtor István emlékművét, majd a mólónál zárta a programot, ahol szó esett a Balaton első gőzhajójáról és a tó hajózásának történetéről is. A kirándulás végén a klubtagok élményekkel és új ismeretekkel gazdagodva búcsúztak Balatonfüredtől. A résztvevők ezúton is köszönetet mondanak Kovácsné Kiss Ildikónak a tartalmas és szeretettel vezetett sétaért.

KG

2026. február havi program

Nem csak nyugdíjasoknak!

02. hétfő, 9,30 óra:

Vezetőségi ülés, Civil ház

04. szerda, 15 óra:

Csillagok és a mese
Szabó Róbert csillagász és Jámbor Eszter meseíró előadása, Kultúrház

11. szerda, 15 óra:

Farsangi vidám délután
Zene – tánc – tombola, Kultúrház
Közreműködik: Búgócsiga zenekar
Batyus rendezvény!

18. szerda, 15 óra:

Barangolás a világ hegyei között.
Csákány hegytől a Csomolungma-ig
Kultúrház. Előadó: Chikán András

25. szerda:

Látogatás a Csupaki Református Általános Iskolába és a könyvtárba
Gyülekező az iskola előtt 14,45 órakor!

Senior örömtánc:

Minden kedden 14 óra 30 perckor a Kultúrházban

Gyógytorna:

Minden hétfőn 14 órakor a Kultúrházban

Klubfoglalkozások: Összejövetelek a Civilházban, igény szerinti napokon és időpontban. A foglalkozásokat és azok programjait a szakkörök szervezik.

Pénztár és könyvtár minden szerdán 13:45 órától 14:45 óráig a civilházban.

Kérjük a SZJA 1%-ával támogassák a Csupak Nyugdíjas Klubot!

Rendezvényeinkre minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A programváltozás jogát fenntartjuk!

Vezetőség

Csopaki mesék:

Sári és a téli csillagképek

Hideg téli este volt Csapokon. A fagy apró kristályokat rajzolt az ablaküvegre. Sári vastag pulóverbe, bundás télikabátba, sálba és kesztyűbe burkolózva lépett ki a kertbe, Bumbi pedig bundáját felborzolva ugrált mellette a ropogó havon. Leheletük kis fehér felhőcskeként szállt a lámpafényben.

– Brr, de hideg van! – mondta Sári, miközben felnézett az égre. – Milyen tiszta, még soha nem láttam ennyi csillagot!

És valóban! A téli égbolt úgy ragyogott, mintha valaki ezüstport szórt volna szét az ég fekete bársonyán.

– Jó estét, Sári! – csendült fel a már ismerős, me-

leg hang. Az Esthajnalcsillag – akiről Sári most már tudta, hogy valójában a Vénusz bolygó – gyönyörű aranyfényben ragyogott az égen.

– Jó estét Vénusz! – integetett boldogan Sári. – Látod milyen különleges ma az ég?

– A téli éjszakák hosszúak és tiszták – magyarázta Vénusz gyengéden. – Ezért tűnik úgy, hogy még a csillagok is fényesebben ragyognak. Ma gyönyörűen látszanak a téli csillagképek. Szeretnéd, ha megmutatnám őket?

– Nagyon szeretném! – ugrált izgatottan Sári. – De Vénusz, mi is az pontosan, hogy csillagkép?

– Ó, ez nagyon jó kérdés! – lelkesedett Vénusz. – Tudod, régen, nagyon-nagyon régen, amikor még nem volt sem televízió, sem számítógép, az emberek este kijöttek az égbolt alá, és felnéztek a csillagokra. Az ókori görögök – és más népek is – elkezdtek képzeletben összekötni a fényes csillagokat, és így állatokat, hősöket, tárgyakat láttak az égen.

– Mint, amikor én összekötöm a pontokat a füzetemben? – kérdezte Sári.

– Pontosan! – bólintott Vénusz. – És ezekhez az alakzatokhoz csodálatos meséket találtak ki. Mesél-

tek bátor vadászokról, szörnyetegekről, gyönyörű királylányokról és varázslatos állatokról. Ezek a mesék generációról generációra szálltak, és ma is tudjuk őket. A csillagok persze nem állnak ténylegesen kapcsolatban egymással – némelyik közel van hozzánk, másik nagyon messze –, de ha felnézünk, szép alakzatokat rajzolnak az égre.

– És te ismered ezeket a meséket? – kérdezte izgatottan Sári.

– Persze! És szívesen elmondom neked! – mosolygott Vénusz.

– Nézz egyenesen délre! – mutatott Vénusz. – Látod azt a három ragyogó csillagot, amelyek tökéletes egyenes vonalban állnak egymás mellett?

Sári tekintetével követte az irányt, és valóban! Három fényes csillag sorakozott szépen egy sorban, mintha valaki vonalzóval húzta volna őket az égre.

– Ez az Orion, a vadász öve! – mesélte Vénusz. – Az ókori görög mese szerint Orion egy hatalmas termetű, bátor és erős vadász volt, aki azzal kérkedett, hogy nincs az a vad, amit ne tudna legyőzni. Olyan büszke volt az erejére, hogy azt mondta, képes lenne minden állatot legyőzni a földön! De a büszkeség veszélyes dolog... Az istenek egy apró skorpiót küldtek rá, ami megcsípte, és Orion meghalt. Az istenek aztán az égre helyezték őt, hogy örökké az éjszaka vadásza lehessen. Ha jól megnézed, az őv fölött láthatod a vállát is – két fényes csillag –, alatta pedig a lábát, és bal kezében egy pajzsot tart, jobb kezében pedig egy buzogányt emel az ég felé. Mintha egy óriási alak állna ott az égen, örökké örködve!

Sári próbálta összekötni a pontokat, és egyszer csak tényleg látta! Mintha egy hatalmas ember alakja rajzolódna ki a csillagokból.

– És látod azt a nagyon fényes, kékes-fehér csillagot Orion bal lábánál? – kérdezte Vénusz. – Az a Rigel, az egyik legfényesebb csillag az egész égen! És ott, a jobb vállánál, az a vöröses csillag a Bételgeuse. Ez egy óriáscsillag, olyan hatalmas, hogyha a Nap helyére tennénk, majdnem a Mars pályájáig érne!

– Húha! – ámuldozott Sári.

– És most nézz Orion öve alatt! – folytatta Vénusz. – Látod azt a halvány, ködös foltot? Ha nem közvetlenül rá, hanem kicsit mellé nézel, még jobban előtűnik. Az az Orion-köd! Ott éppen most születnek új csillagok, mint egy égi bölcsőben.

Sári szeme egyre jobban hozzászokott a sötétnek, és egyre több részletet látott.

– Most nézz Orion bal felső sarkától balra és feljebb! – vezette tovább Vénusz. – Látod azt a két nagyon fényes csillagot egymás mellett?

– Igen! Az egyik sárgás, a másik fehér! – kiáltott fel Sári.

– Ez az Ikrek csillagkép! A két fényes csillag Castor és Pollux, két testvér, akikről szintén gyönyörű mese szól – folytatta Vénusz. – A görög mítosz szerint ők ikertestvérek voltak, de Pollux halhatatlan volt, mert egy isten fia volt, Castor pedig halandó. Olyan mélyen szerették egymást, hogy amikor Castor elesett egy csatában, Pollux nem akart nélküle élni. Könyörgött az isteneknek, hogy megoszthassa halhatatlanságát testvérelével. Az istenek meghatódtak ezen a mély testvéri szereteten, és mindkettőjüket az égre helyezték, hogy örökre együtt lehessenek. Pollux a sárgásabb, ő a fényesebb, és tényleg egy óriás csillag!

– Milyen szép mese, hogy testvérek lehetnek a csillagok között is! – mondta meghatóttan Sári.

– És most nézz Oriontól lefelé és balra! – mutatott Vénusz. – Látod azt az egyetlent, nagyon-nagyon fényes csillagot, ami szinte vakít?

Sári azonnal meglátta. Egy csillag ragyogott olyan fényesen, hogy szinte minden mást elhomályosított.

– Ez Szíriusz, a Nagy Kutya csillagkép legfényesebb csillaga! – mesélte büszkén Vénusz. – Tudod, a Nagy Kutya csillagkép Orion hűséges vadászkutyája az égen! A görög mítoszban Orionnak sok vadászkutyája volt, és a hűséges kutya még az égbolton is gazdája mellett maradt. Ezért láthatod a Nagy Kutyát mindig Orion lábánál, mintha még mindig együtt vadásznának az éjszaka birodalmában. Az ókori egyiptomiak szent csillagnak tartották Szíriuszt, mert amikor felkelt hajnalban, tudták, hogy hamarosan megárad a Nílus, és termékeny iszapot hoz a földjeikre.

– A legfényesebb az egész égen? – kérdezte ámulattal Sári.

– Igen! Bár tudnod kell, hogy én, mint bolygó, gyakran fényesebb vagyok nála – nevetett Vénusz.

– De a csillagok között ő a bajnok!

Sári lassan bejárta tekintetével az egész eget, és egyre több alakzatot fedezett fel.

– Ott a Göncölszekér! – kiáltotta.

– Pontosabban a Kis Göncöl – javította ki Vénusz –, amit az év minden napján láthatsz. Az utolsó csillaga az Északi Sarkcsillag, ami mindig pontosan észak felé mutat. Az ősi utazók ezzel találták meg az utat a sötétben.

– Ezeket a csillagképeket mindig láthatjuk? – kérdezte kíváncsian Sári

– Nagyszerű kérdés! – dicsérte meg Vénusz. – A Föld nem csak a saját tengelye körül forog minden nap, hanem a Nap körül is kering egész évben. Télen éppen olyan irányban jár, ahol Orion, a Szíriusz és az Ikrek látszanak. De nyáron, amikor a Föld az ellenkező oldalon halad, már más csillagképeket látsz.

– Mint például? – kérdezte Sári.

– Nyáron a Hattyú, a Sas és a Lant csillagképek uralkodnak az égen. És ősszel láthatod a Pegazust, a szárnyas lovat, aki négyszög alakú testtel száguldoz az égen. Tavasszal pedig az Oroszlán és a Szűz csillagképek ragyognak.

– Szóval az ég is változik, mint az évszakok? – értette meg Sári.

– Pontosan! – bólintott Vénusz. – Minden évszakban más és más csillagok köszöntenek. De van néhány csillagkép, amit mindig láthatsz, mert olyan közel vannak az északi pólushoz. Ilyen a Nagy Göncöl és a Kis Göncöl is.

Sári új szemmel nézett fel a csillagokra. Most már nem csak fényes pontokat látott, hanem történeteket, alakokat, és megértette, hogy az égbolt egy óriási könyv, ami minden éjszaka más oldalt nyit ki számára.

Bumbi rángatni kezdte Sári nadrágját, és Sári érezte, hogy lassan ő is kezd fájni.

– Siess be melegedni! – mondta gyengéden Vénusz. – És amikor legközelebb kijössz, már ismerni fogod az égi barátaidat. Keresd meg Oriont, köszönj Szíriusznak, és integess az Ikreknek!

– Megígérem! – kiáltotta boldogan Sári, miközben elindult a ház felé. – És nyáron megkeresem a Hattyút és a Vegát!

Vénusz mosolygott.

Sári még egyszer hátranézett, és látta, ahogy Orion, a régi vadász őrzi az eget, akárcsak sok-sok ezer évvel ezelőtt, és ahogy Szíriusz vakítóan ragyog, mintha csak neki integetne. És tudta, hogy holnap este újra kijön, hogy még többet tudjon meg az ég csodálatos titkairól.

A csillagok pedig fentről mosolyogva nézték, ahogy a kislány hazabaktat a hónyomaival tarkított ösvényen, és már tervezgeti, hogy legközelebb melyik csillagképet fedezi fel.

Írta: dr. Jámbor Eszter

www.szulokaboldalon.hu www.5tornacsuka.hu

Grafika: Tombor Balázs

www.instagram.com/tomborbalazs9/

Tisztelt Lakosok!

A MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. a szolgáltatás igénybevételének feltételeként jogosult edényazonosító matrica használatát előírta. A hulladékszállítási közszolgáltatás jogos igénybevételét igazoló 2026. évre érvényes matricát kell felragasztani a kommunális hulladéktároló edényre, jól látható helyre. A matricát a kapott levél alján találja. Javasoljuk, hogy a leválasztást a bal al-

só sarkánál kezdje. A felhelyezésről egy rövid képekkel szemléltetett magyarázatot talál a matrica fölött. Fontos! Egy Ügyfél egy levélben több matricát is kaphat. A matricán és a levélen lévő adatokból kiderül, hogy mekkora űrméretű (például 120l) és mely felhasználási helyen található hulladéktároló edényre kell felragasztani azt.

A felragasztás határideje a kézhezvételtől számított 30 nap. A MOHU kollégái folyamatosan ellenőrizni fogják az igénybevétel jogosultságát. Ha nem megfelelő űrtartalmú és/vagy darabszámú matricát kapott, kérjük, vegye fel az ügyfélszolgálatunkkal a kapcsolatot! A területi szolgáltató elérhetőségeket levelünk fenti részén olvashatja.

Együttműködésüket köszönjük!

ÜTMUTATÓ A MATRICA FELHELYEZÉSÉHEZ:

1. lépés
Tisztítsa meg a
kválasztott
felületet.

2. lépés
Törölje
szárazra
a felületet.

3. lépés
A matricát
a bal alsó sarkánál
vágassa le a lapról.

4. lépés
Ragasztza fel
a matricát jól látható
helyre.

A matrica hamisítását (másolását) a törvény bünteti!

Gólyahír

Barna Sára Rózsa

legifjabb csopaki polgárunk megszületett
2026. január 20-án 3200 grammal.
Szülei: Barna Laura és Barna Ádám

Szeretettel köszöntjük

Baumann Jázmin

Szülei: Baumann-Bartucz Valéria
és Baumann Mátyás

Patonai Olívia

legifjabb csopaki polgárunk
megszületett
2026. január 11-én,
2900 grammal.
Szülei: Villám Vivien
és Patonai Zsolt

Szívből gratulálunk,
jó egészséget és sok boldogságot kívánunk!

Gyászír

Marton Lászlóné

elhunyt életének 83. évében.

Zsovár Istvánné

elhunyt életének 83. évében.

Vesztróczi Györk Balázs

elhunyt életének 50. évében.

Dr. Horváth Imre

elhunyt életének 75. évében.

Öszinte részvétünk a gyászoló családoknak!

Több márkát képviselő veszprémi Kft.
szervizébe keres
autószerelőt, autófényezőt,
karosszéria lakatost
főállású munkaviszonyba,
H-P-ig napi 8 óra

Munkabér: Br. 600e-850e Ft/hó

Jelentkezés:

+36 20 521 5311 H-P-ig 8-16-ig

Keresztrejtvény

Február havi rejtvényünk megfejtése a farsanggal kapcsolatos.

	A KÉN VEGYJELE	HOSSZÚ IDŐ MÚLVA	GÖRÖG KÉGI- FORGALMI TÁRSASÁG NÉVBETŰI	HÁROM, OLASZUL	GRAMM, RÖV. ...EULENSPIE- GEL; NÉMET NÉPI HŐS	FÜVESÍT RANGJELZŐ ELŐTAG	A FOSZFOR VEGYJELE	HOZZÁIGAZÍT, RÉGIES SZÓVAL
	GRÍZGOMBÓC A LEVESBEN							
MEGFEJTÉS, 1. RÉSZ								M
ABLAK SZÉLEI!		MOSÓPOR MÁRKANÉV					ZSÁKBAN VAN!	
AZ EGYIK CSILLAGJEGY		TÖRTÉNELMI IDŐEGYSÉG					RIZLING (BOR) JELZŐJE LEHET	
A MÚLT IDŐ EGYIK JELE			PÁRATLANUL ELLEP!			SZIGETEK, RÖV.		
			RÉGI KÉPZŐ, A -TETIK PÁRJA			A KORÁN EGYIK FEJZETE		
				MEGRÓ, ÖSSZEKIBÁL				
JÓSKÁRTYA				NÉMA SZÁJ- NYITOGATÁS				
A FELSŐ LÉGÚT RÉSZE					SZÉTH EGYIPT. ISTEN NÉV- VÁLTOZATA			
ÁBÉCÉNK ELSŐ BETŰJE	SZÉCHENYI I. MŰ CÍME				ÁTMÉRŐ JELE			NÉVELŐ
RELAXÁL, KIKAPCSO- LÓDIK	FÉNYES ...; NEVES FESTŐ							ESETLEG, KIS VALÓSZÍNŮ- SÉGGEL
TÁRGYRAG					FEJLŐDÉSI IRÁNYZAT			
					KÉT AZONOS SZOLM. HANG			
						...IACHTA EST; LAT. MONDÁS		
KÉRDEZŐSKÖ- DIK VALAMI FELŐL			ÁRVÍZ ELLENI ÉPÍTMÉNY			IZLETES HŰSŰ TENGERI HAL		
SZÁMTALAN			A CIRKÓNIUM VEGYJELE			SZÖNYEGÁRU- HÁZLÁNC		
KECEL HATÁRAI!		BIZTOSÍTÉKUL ADOTT TÁRGY				AZONOS MÁ- SALHANGZÓK		
		DEHOGY!				KÖZÉPEN RÁAD!		
MEGFEJTÉS, 2. RÉSZ						AZ OXIGÉN VEGYJELE		

IMPRESSZUM

Csopaki Hírek (ISSN 2063-5206) - Csupak Község Önkormányzatának közéleti havilapja
Szerkesztő: Ambrus Tibor
Lapterv: Zachar István - Tördelés: Kiss Csaba
E havi számunkban megjelent néhány kép ízelítő a naptárfotó pályázatra érkezett fotókból.
Nyomda: Tradeorg Nyomda Kft., Balatonfűzfő-gyártelep
Szerkesztőség/hirdetésfelvétel: 8229 Csupak, Polgármesteri Hivatal, Petőfi S. u. 2.
Telefon: 87/799-100 e-mail: marketing@csopak.hu

Az újságban közzétett cikkek, fotóművészeti alkotások, egyéb szerzői művek csak a szerző, illetve a szerkesztő írásbeli engedélyével többszörözhetők, közvetíthetők a nyilvánosság felé, tehetőek nyilvánosság számára hozzáférhetővé a sajtóban [Sztj. 36. § (2)]. Ez a nyilatkozat a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 36. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti tiltó nyilatkozatnak minősül.

Lapzárta: minden hónap 5.

Partnereink:

